

Karawanken Bote

Uprava Klagenfurt, poštni predal 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donosilce) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,12 za milimeter stolpec

Štev. 15.

Krainburg, 8. oktobra 1941.

1. leto

Bolševiška nevarnost je premagana

Führer je govoril nemškemu narodu — V teku so nove velike operacije — Dr. Goebbels o 2. voj. zimski pomoči — Domovina je darovala preko 916 milijonov mark

Berlin, 7. oktobra. V ospredju dogodkov ob koncu tedna je stal veliki govor Führerja ob priliki otvoritve tretje vojne zimske pomoči. Führer je prikazal vzroke, ki so v letu 1939, dovedli do vojne, ožigosal sramotno početje onih ljudi okrog Winstona Churchilla, ki nosijo odgovornost za to vojno. Njegove besede o notranji čvrstosti in požrtvovalnosti fronte v domovini so bile podčrtane po velikem računskem poročilu, ki ga je o drugi vojni zimski pomoči podal Reichsminister dr. Goebbels. Bojna dejanja na vzhodu, proti britanski mornarici in proti angleškemu otoku se z nezmanjšano silo nadaljujejo in kakor kažejo poročila oborožene sile, že dozorevajo novi uspehi.

Sovjetski poskus izkrcanja odbiti

Iz Führerjevega glavnega stana, 7. oktobra. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 6. oktobra naznanilo:

Napadalne operacije na vzhodu so večeraj imele nadaljnje uspehe. Zapadno od Leningrada je bil poskus izkrcanja močnih sovjetskih čet, ki ga je podpiral topniški ogenj vseh trdnjav Kronstadta, mornariške in obrežne baterije, popolnoma razbit, ker so za obrambo pripravljene nemške čete odločno posegle v boj. Istočasno so se zrušili vsi silni napadi, s katerimi bi se naj od znotraj predrlo fronto obleganja. Sovražnik je utrpel težke krvave izgube. Izkrcani deli so bili ali ugonobljeni ali ujeti. Več polno zasadenih ladij je bilo potopljenih, 22 oklopnih, med temi 7 težkih, je uničenih.

Bojna letala so v noči na 6. oktobra z dobrim uspehom bombardirala neko pristanišče na azovskem morju in neko važno prometno križišče zapadno od Moskve ter vojaške naprave v Leningradu. — V boju zoper Veliko Britanijo so bojna letala pri dnevu 400 kilometrov zapadno od Bresta potopila eno trgovsko ladjo z 2500 bрт in bombardirala v vojni važne naprave na Schetskih otokih. V pretekli noči so bili napadi iz zraka usmerjeni proti pristaniščem na jugovzhodnem Angleškem.

V Severni Afriki so nemška letala Stuka v noči na 5. oktobra dosegla popolne bombne zadetke v mestu in pristanišču Tobruk. Nadaljnji napad iz zraka je bil naperjen proti pristanišču v Suez.

Niti po dnevi niti po noči ni bilo sovražnikovega poleta nad ozemljem Reicha.

Ugodni potek operacij

Iz Führerjevega glavnega stana, 7. oktobra. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 5. oktobra naznanilo.

Napadalne operacije na vzhodu ugodno napredujejo. V južni Ukrajini so pehotne

divizije v bojih za močno zgrajene in žilavo branjene sovjetske postojanke v prostoru Perekopa kakor tudi pri čiščenju polotoka južno od izliva Dnjepra in nekaj malih otokov na Črnem morju v času od 24. do 29. septembra prignale 12.000 ujetnikov in uplenile 31 oklopnih, 179 topov in 472 strojnic. Od Oesel-a naprej so pionirji v čolnih za naskok zasedli s smelim poprijemom otok Abruha in ujeli posadko.

V vzhodni Kareliji so finske čete uspešno nadaljevale svoje operacije.

V pretekli noči je bilo napadeno iz zraka važno oboroževališče jugovzhodno od Charkova kakor tudi vojaške naprave v Moskvi in Leningradu.

Na angleškem vzhodnem in južnem obrežju so bojna letala v noči na 5. oktobra bombardirala v vojni važne naprave.

V severni Afriki so nemška bojna letala Stuka z uspehom napadla mesta za razto-

Oklopnice in pehota očistajo neki gozd.

Vojaki orožja 44 med bojem, pri katerem se nasprotnik zelo trdovratno brani.

(44-PK, Baumann, Scherl, Zander Multiplex - K.)

Operacije zelo dalekosežnega pomena

Iz Führerjevega glavnega stana, 7. oktobra. Vrhovno poveljstvo vojne oborožene sile je dne 4. oktobra naznanilo:

Na vzhodni fronti so teku bojna dejanja največje dalekosežnosti.

Luftwaffe je na Črnem morju potopila eno ladjo za prevoz čet, ki je imela okrog 20.000 bрт. in v zadnji noči napadla v vojni važne naprave v Moskvi in Leningradu. Opaženih je bilo več požarov.

Edinice nemške vojne mornarice so ob sodelovanju finske mornarice nadaljevale v finskem morskem zalivu zaporna podvzeta.

Podmornice so v atlantiku potopile štiri sovražne trgovske ladje, med njimi enega velikega tankerja, s skupno tonažo 28.000 bрт.

V boju zoper Veliko Britanijo so bojna letala preteklo noč vzhodno od Great-Yarmouth-a potopila tri trgovske ladje s skupno 28.000 bрт. Poškodovala so v istem morskem okolišču kakor tudi v kanalu Sv. Jurija štiri velike trgovske ladje tako močno, da se mora računati z nadaljnjimi izgubami podpalubja. Napadi iz zraka so bili usmerjeni tudi zoper letališča na vzhodnem Angleškem.

V Severni Afriki je bil v pretekli noči uspešen napad nemških bojnih letal usmerjen proti mestu in pristanišču Tobruk.

Britanski bombniki so v noči na 4. oktobra v Rotterdamu razdejali dve cerkvi, potopili eno holandsko bolniško ladjo in povzročili izgube med civilnim prebivalstvom.

Bojni čini sovražnika nad ozemljem Reicha se niso izvršili.

Britansko zračno brodogojstvo je v času od 24. avgusta do 30. septembra izgubilo 476 letal; od teh so 418 sestrelile skupine Luftwaffe, 58 edinice vojne mornarice. V istem času smo v boju zoper Veliko Britanijo izgubili skupno 40 lastnih letal.

Proti sovjetski industriji

Iz Führerjevega glavnega stana, 7. oktobra. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 3. oktobra objavilo:

Operacije na vzhodu se uspešno nadaljujejo.

Bojna letala so v noči na 3. oktobra z opaženim učinkom bombardirala vojaške naprave v Moskvi in neko važno oboroževališče jugovzhodno od Charkova.

Močna skupina bojnih letalcev je v pretekli noči ponovno in s trajnim učinkom napadla britansko središče ladjedelnic Newcastle. Nadaljnji napadi iz zraka so bili usmerjeni zoper v vojni važne naprave britanskega vzhodnega in južnega obrežja kakor tudi zoper več letališč.

Na ozemlju Kanala so večeraj lovci devet edinic vojne mornarice zbili tri britanska letala.

V Severni Afriki so nemška bojna letala Stuka dne 1. oktobra bombardirala pristaniške naprave v Marsa Matruk in Tobruk. Edinice nemške vojne mornarice so na libijskem obrežju zbile tri britanska letala.

Sovražnikova letala niti po dnevi niti po noči niso priletela nad ozemlje Reicha.

„Nelson“ nekaj mesecev nesposobna za plovbo

Rim, 7. oktobra. Italijanski poročevalski urad Stefani javlja iz Algeciras, da imata ne le bojna ladja »Nelson«, ampak tudi nek tačas v Gibraltarju nahajajoči se nosilec letal poškodbe na zadnjem delu krova in da sta izkrcala mrtve in ranjene. Po poročilih iz Gibraltarja bodo samo najnujnejša popravila ladje »Nelson« trajale nekaj mesecev in ladjo bodo potem morali prepeljati v svrhu splošne preizkušnje trupa in notranjih naprav, ki so močno trpele, v tako ladjedelnico, katera je opremljena z vsemi tehničnimi pripomočki.

Führer je govoril

Krainburg, 7. oktobra.

Upapolno veselje je napolnilo nas vse, ko smo zvedeli, da bo Führer govoril, in kakor so v glavnem mestu države tisoči in tisoči hiteli na staro bojišče NSDAP, k Sportpalastu, tako smo se tudi povsod zbirali nemški ljudje pred radijskimi ojačevalci, da slišimo iz ust Führerja parolo za tretjo vojno zimsko pomoč 1941-42. S pozivom na v domovini ustvarjajoče, naj se z največjo zastavitvijo svojih moči zahvalijo četam, ki so pod najtežjimi prilikami izvajale zmago, za njihove edinstvene čine in za njihova zgodovinska dejanja, s katerimi bo Evropa obvarovana pogina, je Führer v zgoščeni koncentraciji zvezal pregled o razvoju edogodkov ki so dovedli do vojne, o zločinskem početju angleških plutokratov, ki so v Winstonu Churchill-u našli svojega brezvestnega poglavarja, katerega hotenje je bilo že cela leta, da zadosti židovsko-kapitalističnim željam po vojni. Hkrati je pa Führer prikazal tudi sedanje stanje bojev, ki nas navdaja z brezprimernim ponosom na junaške čine naših vojakov in iz katerega se da spoznati, da je tudi že na vzhodu padla odločitev. Čini oborožene sile so pa za nas, ki »zavzemamo v civilnem življenju delovno mesto, katerega smo se že navadili, največja pobuda za najvestnejše izpolnjevanje dolžnosti.

Viharno odobravanje so sprožile že uvodne besede Führerja, da mu je bilo težko priti v Berlin, ko se ravno v teh urah po novo uvedeni operaciji na vzhodni fronti zopet dovršuje mogočen dogodek. »Že 48 ur je operacija v gigantskem obsegu v teku, ona bo pomagala, da se nasprotnik na vzhodu popolnoma ugonobi.«

V teh jasnih besedah je Führer začrtal nalogo, pred katero je bil postavljen že ob prevzema državne oblasti: notranjo konsolidacijo nemškega naroda, dosego ravnopravnosti na zunaj in zopetno združitev nemškega ljudstva ter s tem vzpostavitev onega po naravi danega stanja, ki je bilo stoletja samo umetno prekinjeno. Za dosego tega cilja pa nikakor ni bila potrebna vojna. Führer je obrazložil, da je pod najbolj neugodnimi predpogoji pristopil uresničenju tega programa in da je njemu ter njegovim sodelavcem vendar le uspelo, da v večletnem mirnem delu dovrše no-

tranje reforme in pričnejo z združitvijo naroda z ustvaritvijo velike nemške države in da vrnejo domovini milijone nemških rojakov.

»V tem času«, je nadaljeval Führer, »mi je tudi uspelo, da pridobim nekaj zaveznikov, na čelu Italijo, s katere državnikom me veže tudi osebno ozko in iskreno prijateljstvo; tudi napram Japonski so se naši odnosi vedno več izboljševali. V Evropi smo razen tega že od prej imeli celo vrsto narodov in držav, ki so nam z vedno enako simpatijo bili prijatelji, predvsem Ogrsko in nekaj severnih držav. Tem narodom so se pridružili tudi drugi, na žalost pa ne oni narod, za katerega sem se v svojem življenju največ prizadeval, britanski.« S podporo mednarodnega svetovnega sovražnika, židovstva, je nekaj ljudi na Angleškem prepričilo prijateljstvo z Nemčijo.

Ti brezumni norci so se strinjali s klicom Churchill: »jaz hočem imeti svojo vojno« in so svoj cilj tudi dosegli. Ta vojna se je pa razvila drugače, nego so si oni to predstavljali in med tem časom so se morali naučiti, da imajo drugačne misli o »mikavni vojni« in če pa tega še ne vedo, ad ta vojna za Angleško ni nobena mikavna stvar, bodo pa s časom gotovo še opazili, tako gotovo kakor tukaj stojim! Kakšen uspeh je vojna donesla Britancem, je Führer dokazal z opozorilom, da so Angleži sprva narodom ponujali garancije in pomoč, da jih zase naščuvajo, da gredo v boj, danes pa sami prosjajo za pomoč.

Izčrpno se je na to pečal Führer s predgovino vojne proti Rusiji. Spomnil je na svoj poskus, da doseže sporazum z Moskvjo v interesu blagostanja milijonov ljudi. Stalin pa je hotel le pridobiti čas, da z vojno proti Nemčiji istočasno pripravi pogibelj Evrope. Ker se je za krinko vedno določneje opazilo pravi obraz Moskve in spoznavalo končne namene Stalina, se ni moglo več na zapadu z Anglijo obračunati. Zločinsko početje sovjetov, za katere so na razpolago neizpodbitni dokazi, je dovelo Führerja končno do odločbe, da prehitita nevarni zaskok. To odločbo je označil Führer za najtežjo svojega dosedanjega življenja.

»Dne 22. junija je torej prišel ta največji boj svetovne zgodovine. Od tega je poteklo nekaj nad 3 mesece in danes lahko tukaj to ugotovljamo; vse je izteklo od takrat po načrtih. Najsi sta morda tudi v podrobnosti vojak ali četa doživela kakšno presenečenje — vojskovanjem vsem tem časom v nobenem trenutku ni bil iz roke izvit zakon dejanja. Nasprotno: do današnjega dne je vsaka akcija ravno tako načrtnoma potekala kakor nekoč na vzhodu na Poljskem, potem proti Norveški in končno proti zapadu in na Balkanu. In še nekaj moram tukaj ugotoviti: Nikdar se nismo bili zmotili ne glede pravilnosti načrtov, ne glede sposobnosti, glede edinstvene hrabrosti nem-

Zmaga narodne skupnosti

Reichsminister dr. Goebbels je govoril — Nad 916.000.000 RM za vojno zimsko pomoč

Berlin, 7. oktobra. Z največjim zanimanjem so udeleženci sledili velikanski manifestaciji v berlinski sportni palači, katere središče je tvoril velik govor Führerja. Pred njegovim dohodom je poročal Reichsminister dr. Goebbels o ponosnem izidu druge vojne zimske pomoči, ki ga je označil za najboljši dokaz notranje čvrstosti fronte v domovini. Reichsminister je na posamičnih primerih prikazal pomen svota, katerih velikost je mogoče samo s plastičnimi prispodobami prav doumeti.

Velikanske številke

Skupni doprinos druge vojne zimske pomoči 1940-41 znaša 916.240.000 RM v pretečenem letu. To pomeni zvišanje za 235.000.000 RM.

Pri drugi vojni zimski pomoči je bilo razpečanih 442 milijonov WHW znakov. Nemški narod je — ako si prišteje celokupni izid vseh vojnih pomoči 1940-41, torej vseh zimsko pomoč, nemški rdeči križ, prispevke za NSV itd. — vsaki dan pretečenega darilnega leta iz lastne pobude in prostovoljno okroglo 4.000.000 RM pripravil za socialne svrhe. Vsega skupaj smo mi Nemci v zadnjih osmih letih darovali za zimsko pomoč velikansko vsoto nad 4 milijarde RM. To je toliko — da se navede en primer — kolikor znašajo celokupni državni izdatki Švice v teku 10 let.

Dr. Goebbels je potem dokazal uporabo teh velikanskih zneskov in potem posebno poudaril, da je neizpodbiten uspeh nacionalno socialističnega vodstva zadnjih 8 let, da se je moglo skoro dve tretjini skupnih dohodkov, namreč okroglo 600.000.000 RM nakloniti pomožnim podjetjem NSV, ki uporabljajo ta sredstva profilaktično, med tem ko je samo zadnja tretjina bila uporabljena v svrhu, da se ublaži beda, predvsem na ozemljih, ki so na novo vključeni v Reich.

Tukaj pomoč — tam pogin

V središču ohranitve in pospešitve vseh zdravih članov naroda stoji neprestana skrb za matere in otroke. Njim je zlasti zdaj,

škega vojaka, o kateri bo enkrat govorila zgodovina, in končno se tudi nismo zmotili v tem, da je naše orožje dobro. Nismo se bili zmotili v tem, da bo brez trenja poslovala naša cela organizacija, da bo obvladala gigantsko zaledje, kakor se tudi nismo zmotili glede naše nemške domovine. Pač pa smo se zmotili v nečem: Niti najmanj nismo bili slutili kako gigantske so bile priprave tega nasprotnika zoper Nemčijo in Evropo, kako ogromno velika je bila ta nevarnost in kako za las smo tokrat prišli mimo pogina, ne le Nemčije, ampak vse

ko so nešteti očetje vpoklicani v vojno ali ali drugačno vojaško službo, potrebna vsa nega, skrbnost in podpora. Zategadelj je bilo za razbremenitev mater število otroških dnevnih zavetišč povečano na skupno 23.000 otroških vrtcev, ki jih dnevno poseča nad 420.000 otrok.

V okviru razpošiljanja otrok na deželo, ki je bila na ukaz Führerja povečana, ker so se množili napadi iz zraka na nemško civilno prebivalstvo, je bilo razposlanih na odpočitek 1 in pol milijona otrok in preko 150.000 mater z okroglo 65.000 dojenčki in male dečce. Od leta 1933. sem je prišlo skupno 5,7 milijona otrok v svrhu odpočitka na deželo. K temu pride še pol milijona mater z nad 100.000 dojenčkov in male dečce.

Učinkovite številke oskrbe mater in otrok je dr. Goebbels primerjal z barbarskimi metodami sovjetov, ki se ne plašijo, da ne bi 12 do 14 let stare otroke izkoriščali s 16 urnim dnevnim delom. V sovjetski umarjene dečce, med tem ko se v Nemčiji od začetka vojne dnevno vozi na oddih nad 2000 otrok, številka, ki po uradni sovjetski statistiki nemara ustreza številki dnevnih splavov. 750.000 bodočih mater in porodnic je pa nasprotno po nacionalsocialistični ljudski preskrbi od začetka vojske sem bilo oskrbovanih in ohranjenih pri zdravju.

Dokaz narodne skupnosti

Dr. Goebbels je posebej poudarjal, da se je moglo velikansko delo opraviti le zaradi tega, ker so se najboljše moči narodne skupnosti stavile v službo največjega socialnega dela vseh časov. 1.165.000 sodelavnikov je bilo NSV do 30. aprila 1941 na razpolago (proti 1.100.000 v avgustu 1939). Tej milijonski armadi prostovoljcev, ki so se na Nemškem postavili za blagor naroda, stoji v sovjetski uniji milijonska organizacija GPU nasproti, ki je le to ustvarila, da je neoboroženo prebivalstvo lahko terorizirala ali zoper njega opravljala vohunske posle.

Da se nemški narod priznava k delu NS-Volkwohlfahrt, se brezdvomno izraža v ne-

Evrope. To lahko danes tukaj zgovorim. Izpregovorim pa šele danes, ker smem danes reči, da je ta nasprotnik že zlomljen in da se ne bo več dvignil! Tukaj se je proti Evropi sklenila moč, ki je večina na žalost niti ni zaslužila in o kateri še danes veliko ljudi nima nobenega pojma. Bil bi to drugi naskok Mongolov, naskok novega Dschingi Khana. Da smo to nevarnost odvrnili, zato se imamo pred vsem zahvaliti hrabrosti, vztrajnosti in požrtvovalnosti naših nemških vojakov in potem žrtvam vseh onih, ki so z nami marširali. Kajti prvičrat je

običajnem dviganju števila članov, ki je od začetka vojne sem naraslo za več kakor 2 in pol milijona. NSV je pri začetku vojne štela 11.900.000 članov, dne 30. aprila 1941 pa je znašalo to število 144.600.000; število se veča.

Po priobčitvi te ponosne bilance, ki je bila sprejeta na zborovanju z vedno novimi manifestacijami pritrjevanja, je Reichsminister Dr. Goebbels izrekel zahvalo neštetim stotisočem pomočnikov za njihovo nesebično delo, kateremu gre v glavnem zasluga za to impozantno dajatev. Kajti oni so se vzlepe povečanim zahtevam vojne z velikim idealizmom stavili WHW na razpolago. Tako je to delo demonstracija naše narodne skupnosti v najboljšem pomenu besede.

Dejanja proti frazam

»Velikanski izid, ki je bil dosežen v ziml 1940-1941 pa naj pokaže tudi fronti, kakšna miselnost navdaja domovino, naj bo dokaz za to, da si med tem ko se ona bori za svobodo naroda in zastavlja svoje življenje, domovina z neutrudljivo požrtvovalnostjo prizadeva, da ji zato na svoji strani izkaže svojo hvalo in občudovanje.«

Ni ga bolj prepričevalnega dokaza za notranjo čvrstost fronte v domovini, kakor te suhoparne številke, ki pa vendar povedo veliko. Te številke, o katerih resničnosti se ne more dvomiti, so dokazilne, ker so vsak dan pretvarajo v socialne dajatve, ki jih neštevili milijoni ljudi uživajo.

»Kaj pa lahko londonski plutokratje temu nasproti postavijo?« je na koncu vprašal Dr. Goebbels. »Nič drugega kakor lažnjive fraze in lažnjive obljube. Oni govorijo samo o tem, kaj bodo storili po vojni, toda svoj čas so že zamudili. V letu 1918. so imeli šanso, ki se ne povrne več, da Evropo socialno in nacionalno na novo uredijo; te šanse pa niso izkoristili in zato se morajo po zakonih zgodovine umakniti s pozorišča. Temelječ na ponosnih izidih vojne zimske pomoči 1940-41 stopamo sedaj zopet pred javnost, da otvorimo tretjo vojno zimsko pomoč.«

tokrat skozi kontinent šlo nekaj takega kakor avropsko prebujenje.«

Po teh enoznačnih ugotovitvah je Führer risal težkoče bojev od Belega do Črnega morja, ki so se morali voditi ne zoper ljudi, ampak zoper zveri, in v katerem se je ravno takrat nekaj zgodilo, kadar so nasprotniki čisto vpraševali, zakaj se nič le dogaja, samo da se ravno vsled tega, kar se je kaj zgodilo, ni moglo o tem ničesar govoriti, da se nasprotniku ne dajo nobena važna pojasnila. Napram lažem britanske propagande je Führer postavil dejstva, ki, kakor

Grad Durande

Pripovedka Jos. v. Eichendorffa

»Moj Bog, kaj bo, če se sedaj prebudi orjak?« je boječe vprašala Renata.

»Kraljičina je tudi v resnici prestala dovolj strahu,« je nadaljevala Gabriela, »visoko je dvignila krilce, da ne bi obvisela na njegovih dolgih ostrogah, prestopila spretno zaporedoma čez njegove škornje, nazadnje še srčen skok — in že je bila zunaj ob pobočju. To je bilo sedaj lepota! Oblaki so se tu podili, veletok je šumel, krasni gozdovi v mesečini, in na reki je plavala barčica, v njej je pa sedel vitez.«

»Ravno tako je sedaj tamle zunaj,« jo je prekinila Renata, »tudi tu se še nekdo peče v čolnu tik pod naš vrt; zdaj pristaja k bregu.«

»Kajpada,« je poredno odvrnila Gabriela, »seda k oknu in mahala ven z žepnim robcem. — In, pozdravljen! je takrat zaklicala princesinja, pozdravljen! čez širno, širno daljino, saj vendar nobena noč ni tako tiha in globoka kakor moja ljubezen!«

Renata jo je med smehom objela, da bi jo potegnila nazaj. »Gospod Bog!«, je pa zdajci zavpila, »glej tujca tamle ob zidu!« Prestrašeni Gabrieli je padel robec iz rok in frfval navzdol na vrt. Prej nego se je mogla zavesti, je pa že bila Renata zaprla okno; od samega strahu ni marala od pravljice ničesar več slišati in je Gabrielo naglo potisnila pri vratih ven čez tihoten hodnik v njeno spalnico.

Ko je pa bila Gabriela sama, je naglo odprla okno svoje celice. Strah jo je izpreletel, ko je zapazila, da je tam doli izginil njen robec raz grmčja, na katerega je bil

prej padel. Sree ji je močno utripalo, sklonila se je na vso moč pri oknu ven, takrat se ji je pa dozdevalo da je reka znova zašumela, potem je slišala iz globine odmev veslanja, ki se je vedno bolj oddaljeval in slabel, dokler ni vse popolnoma utihnilo. — Zmedena in iznenadena je ostala na oknu, dokler ni jutranja zarja pričela ožarjavati gorske vrhove.

Kmalu nato so praznovali god prednice, ki se ga je veselila vsa hiša že vse leto vnaprej; kajti za ta dan je bila določena tudi vsakoletna trgatve na v bližini nahajajočem se posestvu samostana, ki so se je udeležile tudi vse redovnice. Tega dne je prevzela, ko je še danica žarela skozi vršičke lip v mala okenca, vso hišo nenavadna živahnost, na dvorišču so vozove očistili starega prahu, redovnice so pa, oblečene v svoje najboljše, cvetno bele halje, prizadevno tekale sem in tja; nekatere so še svoje kanarčke skrbno založile s hrano, druge so vkladale v torbe in škatle, kakor da gre za celotedensko potovanje. — Končno so se obširno posloville od številne domače služinčadi, začelo se je pikanje kočijažev in karavana se je počasi začela premikati. Gabriela se je z nekaterimi izbranimi redovnicami vred vozila zraven prednice na državnem vozu, v katerega so bili vpreženi štirje stari debeli vranci in ki je bil spričo svojih starinskih, pozlačenih rezbarskih del podoben kakšni kitajski utici. Bilo je jasno in vedro jesensko jutro, zvonjenje iz samostana se je razlegalo še daleč po tih pokrajini, zakasnelo poletje je že obdajalo polja, kmetje so povsod spoštljivo pozdravljali dobro jim znane vozove redovnic.

Kdo pa naj popiše izredno veselje na samostanskem posestvu, obdanem po še nepoznatih gorah, dolinah in gradovih, nad

njim pa mirno zelenje in vedro nebo, ko sede dobre volje v vrtni dvorani, okrašeni z astrami, na blazinjakih iz stare frankovske dobe pri obilni pojedini, ko jutranje sonce obseva stare stenske slike rimskih cerkva in palač, pred okni pa se razposajeno podijo in šarijo v listju vrabci in med tem, ko prireajo zunaj pred vrati med leskimi drevesi belo oblečena kmečka dekleta podoknico.

Z dovoljenjem prednice so vstopili otroci, ki so se plašno in radovedno ozirali po dvorani, v katero so sicer med vsem letom le tu pa tam skozi razpoke zaprtih oknic mogli pokukati. Prednica jih je božala in jim dajala prijazna navodila, izražala svoje veselje, da so v tem letu tako zrasli, in potem vsakemu iz svojega molitvenika dala pestro svetniško podobico, zraven pa velik kos pogajče.

Zdaj šele je nastalo pravo rajanje malih, pričela je v resnici trgatve, pri kateri so smeli pomagati in se z grozjem posladkati. Na vrtu je polagoma nastal pravi živ-zav, povsod radostni glasovi, nališpani otroci, noseči velike grozde, vihrajoči pajčolani in bele vitke postavbe med brajdami, ki bleščeče prihajajo in zopet izginjajo, kakor da bi angeli plavali preko gore. Prednica je med tem sedela pred hišnimi vratmi, molila brevir in pogosto čez knjigo pogledala za veselimi misestrami, jesensko sonce je toplo in močno žarelo nad tiho pokrajino, nune so pa delu prepevale pesmico:

»Prišla zdaj jesen je
In odnesla polju
Letno je obleko.
Razsipavala je listje,
In pred zimsko burjo

S peštrim listjem
Toplo ni nalahno krila
Trudno in počitkaželjno zemljo.«

Posamične zakasnele ptice selivke so še odhajale čez goro in kramljale o sijajnosti daljine, česar pa sestre v svoji sreči niso doumele. Pač pa jih je razumela Gabriela, ki je bila prej, nego je prednica mogla to opaziti, splezala na najvišjo lipo; tam je pa obstrmela, tako na daleč in na široko ji je bil razprostrt svet.

Prednica jo je pokarala in ji dala naziv divja gozdna ptičica. »Oh, da sem ptičica!« je Gabriela mislila pri sebi. Nato jo je prednica vprašala, da li se od zgoraj čez gozd vidi grad Durande. »Vsi ti gozdovi in travniki,« je menila, »so last grofa Durande; naš sosed je in zelo bogat gospod.« Gabriela je pomislila na svojega gospoda in nune so zopet zapele:

»Po poljih tam spreha
Čudovita se gospa,
V svojih dolgih lasih
Zlate niti ima.
Prede jih, gredeč popeva:
Eja, ljube moje cvetke,
Po drugih se mi ne ozrite,
Eja, le sladko zaspite.«

»Slišim lovski rog,« je zaklicala nenadoma Gabriela; sapa ji je zastala ob spominu na lepe prejšnje čase. »Kar hitro stopi doli,« ji je zaklicala prednica. Toda Gabriela tega ni slišala in se le obotavlja spuščala doli, pri tem pa še vedno gledala skozi veje in povzela: »Nekaj se premika onkraj ob robu gozda; zdaj že vidim jezdece; kako se to bliska v sončnem svitu! Naravnost proti nam prihajajo.« (Dalje prihodnjik.)

vedno, za nas govorijo. Kako je s sovjeti, ki so po angleških poročilih nemškimi vojakom prizadejali poraz za porazom, v resnici to izhaja iz števil, ki jih je Führer v tej zvezi priobčil in ki ob enem najboljše ilustrirajo velikost boja:

»Število ujetnikov je zdaj naraslo na okroglo 2,5 milijona sovjetskih Rusov. Število vpljenjenih ali uničenih, torej pri nas nahajajočih se topov znaša že sedaj preko okroglo 22.000. Število uničenih ali vpljenjenih, zatorej pri nas nahajajočih se oklopnih znaša že sedaj preko 17.000. Število uničenih, razdejanih in sestreljenih letal znaša preko 14.500. In za temi našimi četami se razprostira sedaj že prostor, ki je dvakrat tako velik kakor je bila nemška država, ko sem 1933 dobil vodstvo, ali štirikrat tako velik kakor je Anglija. Zračna črta pa, ki jo imajo nemški vojaki za seboj, pa znaša skoraj vseskozi danes preko 800 do 1000 km. To je zračna črta. V kilometrih marša pa pomenja to večkrat poldrugokratnik ali še enkrat toliko, na frontni dolžini, ki je gigantska in napram nasprotniku, ki — kar moramo pribiti — ne obstoji iz ljudi, ampak iz živine in iz zveri.«

V tej zvezi je Führer izrekel največjo pohvalo nemškimi vojakom, češ da ne najde besed, ki bi bile primerne njihovim storitvam. Nad vse storitve pa je postaviti one nemškega pešca, ki je prehodil do tri tisoč kilometrov. Neprekosljive so storitve nemškega vojaka in z njim vred organizacij, katerih močje so delavci in vojaki, ki morajo ob vsaki priliki s puško opravljati službo. Preko 25.000 km ruskih železnic je sedaj zopet v prometu. Preko 15.000 km ruskih železnic se je sedaj spremenila širina tira na nemško širino, kar ustreza progi od Stetina do bavarskih gor, ako se jo zloži 15-krat drugo poleg druge. Delavski bataljoni Reichsarbeitsdiensta, organizacija Todt, organizacija Speer so ravno tako kakor rderči križ, sanitetni častniki, sanitetno o-sobje in sestre rdečega križa v službi te gigantske fronte in za to fronto se že gradi nova uprava, ki bo za to skrbela, da bodo ta velikanska ozemlja, ako bo vojna še dalje časa trajala, koristila nemški domovini in našim zaveznikom. Nje korist bo neizmerna, in nihče naj ne dvomi, da razumemo organizirati ta ozemlja.«

Po tej v kratkih potezah razviti sliki o storitvah fronte je Führer sporočil zahvalo domovini, zahvalo za odlična prvovrstna orožja in za municijo, ki je različno od svetovne vojne sedaj v neomejenih množinah na razpolago, zahvalo fronti za žrtvovanje, pogum proti smrti in izpostavljanja življenja, za katero stoji fronta odmovne. To fronto domovine tvorijo mesta in dežele, milijoni nemških kmetov, ki jih povečini čisto nadomeščajo starci in mladina ali žene, ki so pa prežeti duha čim največje izpolnitve dolžnosti. »Prvikrat v zgodovini,« je nadaljeval Führer, »je sedaj ves narod v boju — deloma na fronti deloma v domovini.«

Ob koncu svojih izvajanj je izjavil Führer, da se bo po izkušnjah iz tega boja vrnil še kot bolj fanatičen nacionalni socialist, kakor je bil prej. »Iz te vojne se bom nekoč vrnil z mojim starim strankinim programom, katerega izpolnitev se mi sedaj vidi še bolj važna nego morda prvega dne! To spoznanje je mene tudi danes samo na kratko semkaj privedlo, da spregovorim nemškemu narodu, kajti sedaj ima v tej zimski pomoči zopet priliko, da razodene miselnost te skupnosti. Kar žrtvuje fronta, se ji sploh ne da z ničemer povrniti. Pa tudi to, kar stori domovina, mora nekoč obstati pred zgodovino! Potrebno je, da vojak na fronti ve, da se doma domovina pobriga za

Dobra kupčija

Že dolgo napovedana in z največjo brzi-
opravljena konferenca v Moskvi je sedaj
končana. Zastopniki Churchilla in Roosevelt-
ta pri tem niso igrali najboljše vloge, kajti
brez ugovora je mogel Molotov v končnem
nagovoru proglasiti zahtevo Rusije po vod-
stvu v Evropi. Nič ne označuje bolj pravega
položaja Anglije kakor ravno ta predzna
zahteva bolševikov, ki sicer tako v Londonu
kakor v Washingtonu jadikovaje prosjačijo
za pomoč, v isti sapi pa Britancem ospora-
vajo oblast. Angleško-amerikanska pomoč
torej za Stalina ni nič drugega kakor nujni
predpogoj za uresničenje bolševiške svetov-
ne revolucije.

Veliko vprašanje je samo v tem, kako se
naj Rusom pomaga, ker so tako na Angle-
škem kakor tudi v Zedinjenih državah plu-
tokrati, ki so v veljavi precej na visokem
mestu, poudarili, da stanje produkcije one-
mogoča uspešno podpiranje sovjetske Ru-
sije z vojnim materialom. K temu pridejo
še težave prevoza!

Veliko zaprepačenje za Molotova, Litvi-
nov-Finkelsteina in njuna naročilodajalca
Stalina, je pač moralo biti tudi to, da so
britansko-ameriški mešetarji za dobavo voj-
nega materiala stavili pogoj, da mora sov-
jetska Rusija kot protidajatev izvažati su-
rovine v Ameriko in Anglijo. O tem so pa
previdno molčali, kako bo to Rusom mogoče
z ozirom na stalno pojevanje virov surovin,
ko izgubljajo po nezadržljivem napredova-
nju nemških čet v vedno večjem obsegu ne
le njihova najvažnejša središča proizvo-
dne, ampak tudi naravna ležišča surovin.
Eno pa sledi iz te zahteve popolnoma jasno:
zaskrbljenim Britancem in Amerikancem v
prvi vrsti ni na srcu energična podpora Ru-
som, ampak to, da okrepijo svojo lastno po-
zicijo. Ko ni izgleda, da bi rešili bolševike,
upajo, da bodo na prav židovski način še
lahko napravili malo kupčijo. Nikogar tudi
ne more premotiti sramotna gesta Angležev
in Amerikancev, ki so po poročilih na koncu
konference kot gostje sovjetske unije ob-
iskali nagrobni spomenik Lenina in pobož-
no in molče vztrajali nekaj minut pred
stekleno rakvijo ustanovitelja bolševiškega
režima.

vsakega zaostalega in da zanj skrbi po
najboljših močeh; to mora vedeti in tako
mora biti, da se bo nekoč tudi to domo-
vino v časti omenjalo poleg ogromnih uspe-
hov fronte. Vsakdo ve, kaj mu je storiti
v tem času. Vsaka žena, vsak mož, vedo,
kaj se po pravici od njih zahteva in kaj
so dolžni dati. Ako boste samo enkrat šli
na ulico in ako ste v dvomu, ali naj še en-
krat kaj daste ali dati morate ali ne, po-
tem se le enkrat ozrite na stran: Nemara
vas bo potem srečal nekdo, ki je veliko več
kakor VI žrtvoval za Nemčijo. Samo takrat
kadar bo to celokupno nemško ljudstvo po-
stala ena sama skupnost žrtvovanja, le ta-
krat moremo upati in pričakovati, da nam
bo previdnost tudi v bodoče stala ob strani.
Gospod Bog še nikdar ni pomagal kakšnemu
lenuhu, on tudi ne pomaga nobenemu stra-
hopetcu, v nobenem primeru ne pomaga
takemu, ki si sam noče pomagati; tukaj
velja v najširšem obsegu načelo: narod po-
magaj si sam, potem ti tudi Gospod Bog ne
bo odrekel pomoči!«

Bučno odobravanje je hrumelo okrog Füh-
rerja, s čemer so tisoči in tisoči v Sport-
palastu med govorom vedno in vedno zno-
va pritrjevali temu, kar je Führer govoril,
in s čemer so se obenem zahvaljevali Füh-
rerju in njegovim vojakom za gigantske čine
z orožjem, s katerimi se odvrča od naše
nemške domovine in od vse Evrope neizrec-
no gorje in nepopisna beda.

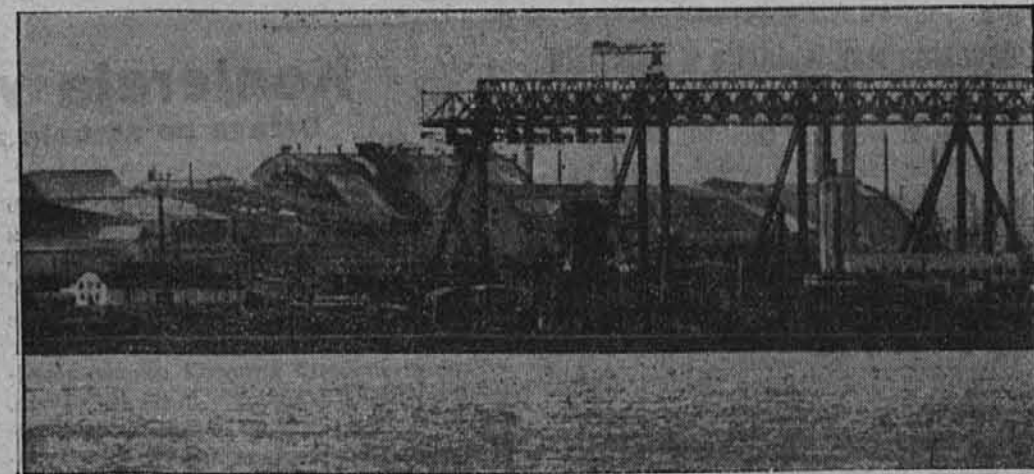
Naša dolžnost pa je, da se besed Füh-
rerja vsak dan in vsako uro držimo in da
se z isto krepostjo zastavimo za našo do-
movino, za končno zmago, s kakršno se naši
vojaki borijo na fronti. Kajti te vojne za
svobodo Reicha in Evrope ne bodo odloče-
vale besede in laži zločinskih hujskačev v
Londonu, Washingtonu in Moskvi, ampak
zgolj dejanja. Nas je usoda izbrala, da v
naši dobi z našim delom sodelujemo, da
uspe največje delo zgodovine. Zato pa le
zastavimo našo čast in naš ponos, da to
nalogo do konca izvedemo in le vse žrtvu-
mo, zavedajoč se naše dolžnosti in naše
odgovornosti napram sodobnosti in bodo-
nosti, da bomo našim vojakom, kadar se
bodo vračali kot zmagovalci, lahko prostó-
dušno izrekli dobrodošlico. V tem smislu
moramo obdržati v naših srcih poziv Füh-
rerja in vedno po njem ravnati, namreč po
pozivu njegovega pomembnega govora, ki
naj bo svetu nov dokaz nezlomljene moči
in opravičenega zaupanja nemškega naroda
v zmago.

Dnevne slike

Stalno napredovanje po veliki bitki pri Kijevu.

Nepregledno je število vpljenjenega vojnega orodja, ki je bilo pri tej največji obko-
ljevalni bitki vpljenjeno in skozi katerega si naše čete le s težavo krčijo pot.
(PK. Herschneek, Atlantic, Zander Multiplex-K.)

Pred vratmi Leningrada.

Preko Kronstadskega zaliva zagleda kamera visoko ogrodje nekdanje nemške ladje-
delnice z dobro skritimi ladjedelskimi in montažnimi dvoranami, ki so za njo. Pred
ladjedelnico atrapa vojne ladje.
(PK. Freytag, PEZ., Zander Multiplex-K.)

Novi borci proti bolševizmu.

Pred Ducejem se je v Rimu vršila parada
štirih novih bataljonov črnosrajčnikov, ki so
se že izkazali v vojnah v Afriki, Španiji in
Grškem in ki sedaj odhajajo na vzhodno
fronto. Musolini pregleda fronto postrojenih
formacij. (Atlantic, Zander Multiplex-K.)

Preprecili so razdejanje

Leninovega muzeja v Kijevu.
Partizani so pa hoteli razstreliti to hišo,
vendar so bile nemške čete hitrejše. Našle
so strelni naboj s časovnim in daljavnim
netilom. Pioniri so ta »pekleni stroj«
potem pravočasno razstavili. — (PK. Zander-K.)

Nastop k paradnemu razvitju zastave.

Okroglo 80 Ortsgruppenführer je bilo vpoklicanih v tečaj na zvezni šoli v Wald pri
Kronau. Naša slika prikazuje udeležence tečaja, ko nastopajo k svečanemu razvitju
zastave.
(Photo Ruschnig)

Avstralska vlada je odstopila

Posledice nezaupnice Labour-stranke

Stockholm, 7. oktobra. Kakor izhaja iz
Reuterjevega poročila, je avstralska vlada
Fadden iz dejstva, da je bila sprejeta po
Labour-stranki predlagana nezaupnica, iz-
vajala posledice in odstopila.

Fadden je bil na položaju avstralskega
ministrskega predsednika naslednik svoje-
mu predniku Menzies, ki ga je bilo vrglo
njegovo močno napadano potovanje na
Angleško, in je samo pet tednov opravljal to
službo. Njegova vlada je imela doslej sicer
»večino«
z enim glasom, vendar sta od čla-
nov zbornice, ki so doslej podpirali vlado,
dva glasovala za predlog, ki ga je vložil
predsednik Labour-stranke Curtin.

Iz naše domovine

Prvi Führeranwärter mladine KVB

Šef civilne uprave in Stellv. Gauleiter Kutschera je govoril pri zaključnem apelu

Villach, 7. oktobra. V soboto popoldne je bil v Reichssportschule Landskron zaključni apel prvega tečaja za Führeranwärter v Kärntner Volksbundjugend. S tritedenskim intenzivnim delom je doseglo pod izkušenim vodstvom naslednjih činiteljev: Stabsleiter in Leiter der Befehlsstelle Kärntner Volksbundjugend Bahnführer Waldner in njegovih sotrudnikov Bahnführer Rauter in Ebner vseh po nacionalsocialistični načelih izbranih 110 mladeničev iz Südkärnten obhodovala vredne uspehe. K zaključnemu apelu so prišli šef civilne uprave Stellv. Gauleiter Kutschera, Kreisleiter Piron in iz Südkärnten Oberbereichsleiter Rogalski, Bezirksführer Just in Samonig.

Stabsleiter Waldner je šefu civilne uprave podal zgled in v kratkem nagovoru opo-

zarjal, da so ti mladeniči v teku pouka pokazali popolno uporabno pripravljenost in da se bo iz te mladine pričelo Südkärnten na novo urejevati.

Na večbališču so potem udeleženci tečaja pokazali svoje učne uspehe. To, kar so v vajah, igri, petju in vseh zunanji držali pokazali, je želo splošno priznanje. Zato je šef civilne uprave v svojem končnem nagovoru na mladeniče upravičeno mogel ugotoviti, da so v vsakem oziru enakovredni s koroškimi mladeniči. Saj so bili njihovi predniki vendar tudi Nemci in Nemci so tudi ti mladeniči tako po krvi kakor po obnašanju. Ko se sedaj vračajo na domove, naj s hrabrostjo in dostojnostjo dokažejo, da so vredni nositi rjavo srajco in biti pioniri novega časa, nove Velike Nemčije, nove Evrope.

Udanostna manifestacija v Miesstalu

Načelnik civilne uprave bo govoril

Velde, 7. oktobra. Dne 10. oktobra se bo vršila v Miesstal-u velika manifestacija zvestobe. Ob 15. uri se bo k tej manifestaciji zbralo prebivalstvo domovini vrnjene doline Miesstal v Gutenstein-u. Obmejna godba HJ in dva godbena spreveda bodeta povečala svečanost, katere glavno točko tvori nagovor načelnika civilne uprave, stelv. Gauleiter Kutschera.

—O—

Visokogorsko orožništvo

Zaradi odloka šefa nemške policije, Reichsführer SS Himmler, se bo odslej imenovalo orožništvo v visokogorskih področjih Hochgebirgsgendarmerie (visokogorska žandarmerija). V poštven prihajajo le one orožniške postaje, v katerih območju morajo žandarji patrolirati po gorovju nad 1500 m nadmorske višine. Službo bodo na teh postajah opravljali samo taki orožniki, ki bodo izšolani kot policijski gorski vodniki. Njih oprema bo čisto planinska. Na kapah bodo nosili znak planinke.

Triglavsko področje dobi dve takšni vi-feistriz in Wocheiner Mitterdorf. Nemški orožniki bodo patrolirali v višini med 1500 in 2800 m, torej do najvišjih vrhov. Sodelovali bodo z obmejnimi stražniki, ki so se nastanili v nekaterih planinskih kočah. Visokogorski žandarji bodo oskrbovali tudi doslej zanemarjena vojaška pokopališča. Njih služba ne bo nič manj naporna, kakor je na primer v visokem gorovju na Koroškem in na Tirolskem.

Poveljnika imenovanih dveh postaj sta visokogorski orožnik in Gendarmeriemeister Kaieser star izkušen, Steiwender, o katerem velja isto.

—O—

Miesstal v znamenju DAF

Prvi pouk Walter in Warte

V okviru šolske seje, ki jo je Kreisschulung DAT nedavno sklicala v Gutenstein, so prejeli DAT Walter in Warte prikrat svoje smernice. V dostojno okrašenem mladinskem domu so se zbrali vsi Amtswalter iz domovini vrnjene doline Miesstal, med njimi tudi načelniki obratov Betriebsführer in Vertrauensratmitglieder.

Po koračnici, ki jo je sviral vrla delavska godba iz Streiteben je pozdravil Kreisobmann Rauter svoje nove sotrudnike in govoril o ureditvi in organizaciji DAF. Kreisspropagandawalter Schwab je razmotrival bistvo, smoter in naloge največjemu svetovnemu nazoru ustrezajoče borbene skupnosti. H koncu dopoldanskega zasedanja je Kreisschulungswalter Remschning razpravljaj o dolžnostih in nalogah, ki jih imajo Walter in Warte. Po skupnem obedu so se sestali udeleženci pri koncertu godbe iz Streiteben, potem je pa Gaufilmstelle NSDAP razen tedenskega pregleda prikazala še dva učinkovita filma iz delovnega področja DAF. Nazadnje je govoril politični komisar Kreisleiter Grum o pomenu DAF.

Hauptschriftleiter: Dr. Otto Schedl.

Konjereja v Südkärnten

Država bo skrbela za izboljšanje pasme

Prvi pregledi kobil v Südkärnten so pokazali, da se pod bivšo Jugoslavijo niso upoštevale določene smernice pasem. V letu 1918, je bilo v Südkärnten 32 državnih noriških žrebcev, zdaj jih je samo 13, izmed teh samo 10 državnih. Od vseh 13 pa je le 9 čistokrvnih noriških.

Kmetje so čisto kupovali cenene, manj-vredne konje v Medmurju in na Hrvaškem, zaradi česar se je prej enotna noriška pasma še bolj potisnila v ozadje ali pa pomešala z drugo krvjo. Zaradi tega ima Südkärnten danes pretežno križane konje z različno močnim dodatkom tople krvi.

Najčisteje se je noriška pasma ohranila v okraju Radmannsdorf. V mnogih občinah tega okraja so noriške kobile še dobre, tako da bi se z uporabo izbranih žrebcev noriška pasma zopet lahko močno dvignila.

V okraju Krainburg prevladuje pomešana kri, vendar se da tudi še tu noriška pasma dvigniti.

Gnojenje z apnom

Zato, da ostane letina vedno ista, je predpogoj zdrava zemlja. Zdrava zemlja pa mora vsebovati rodovitno (črno) prst in apno. Samo tam, kjer se nahajata ti dve sestavini, morejo dejanski učinkovati ostale redilne snovi, dušik, kalij in fosfor. Med tem ko črno prst vsako leto več ali manj nadomeščamo s hlevskim gnojem in površ s dušikom, fosforom in kalijem dovajamo od trgovca s cementom gnojila, pa gnojenju z apnom skoraj nihče ne posveča pažnje, čeprav se vsako leto z žetvijo in z izpiranjem izgubi 4 do 6 metrskih stotov apna na 1 ha.

Pomanjkanje apna v zemlji se ugotovi ne samo s preiskavo tal, ampak tudi razni plevel kaže na pomanjkanje apna. Tu sem spadajo: kislica, marjetica, mačeha itd.

Kmetje, glejte na to, da se bodo naše njive in travniki gnojili z apnom! Jeseni posipa-

Dom in polje

Kako sušimo jabolka, hruške in slive

Dandanes se že veliko gospodinj peča s sušenjem sadja, ki tudi v resnici ne povzroča posebnega truda, ako so v zadostnem številu na razpolago sušilni okviri. Taki se anvadno dobijo že narejeni v prodajalnah, vsaka gospodinja si jih pa lahko tudi sama pripravi. To se zgodi tako, da se iz tankih deščic zaboječkov zbljejo z žebli enako veliki okviri, preko katerih se napne lukničasta, mrežasta tkanina (stari zastori iz tila in slično). Vsak okvir se postavi na štiri male krelje, da se lahko kopici več okvirjev drugega na drugega; s tem se prihrani prostor in toplota.

Najraje sušimo jabolka. Treba jih je razrezati na krljce, prej pa iz njih izbosti peščice in sadje olupiti. Često se v to svrhu uporabljajo pred dozorenjem odpadajoča jabolka. Krljce lahko napeljemo na niti ali jih pa razgrnemo na sušiliščih. Dobri so takrat, kadar po prelomitvi srednica ni več sočna.

Hruške lahko sušimo — to se ravna po kakovosti — tudi z lupino in peščicjem vred in sicer razrezana na kose, na dvoje deljene, male pa tudi cele. Cele ali razpolovljene hruške razpeljemo na niti. Zelo fino blago posušenih hrušk se dobi, ako se pred dozoritvijo odpadajoče hruške dobrih sort, olupijo, deli na dvoje in v posladkorjeni vodi dušijo, da postanejo steklene, — toda ne več kakor da jedva postanejo na pol mehke! Potem se po sečnih ploskvah uredijo na sušiliščih in po prvem posušenju stisnejo med dvema snažnima deščicama. Kadar so zadostno raztegnjene in precej ploščate, jih do konca posušimo. Postopek sušenja se v tem primeru lahko skrajša, ker se hruške zaradi sladkornosti posebno dobro držijo.

Slive (češplje) tudi razgrnemo na sušiliščih in jih tako sušimo, vendar mora biti pri njih začetna toplota zelo mila. Kdor hoče povečati okus, obliko in trpežnost posušenih sliv ali češplj, mora že posušeno sadje pogrezniti v raztopino sladkorja (¼ kg sladkorja na 1 liter vode) in ga potem znova posušiti.

K dobremu sušenju sta v enaki meri potrebna zrak in toplota. Najprikladnejše je, ako se na topli plošči ognjišča drug na drugega nakopičeni sušilni okviri tako menjavajo, da pride vsak okvir od spodaj navzgor in tako dobi vsaka plast blaga vse stopnje toplote. Na tak način pride do sadja toplota ognjišča in ker stoje okviri na krljih, tudi zrak.

Ker zahteva pečkasto sadje (jabolka, hruške) močno začetno temperaturo, koščičasto sadje (slive, češplje) pa narobe mlo začetno toplota, je treba postaviti okvire z jabolki in hruškami najnižje, okvire s češpljami ali slivami pa najvišje in pozneje narobe. Ako sušimo v pečnici, moramo imeti vrata odprta, da lahko izhlapi vlažni zrak, vendar je treba v tem primeru, da se sadje naknadno posuši še na zraku. Nikakor pasene sme sušenju namenjeno blago izpostavljati neposredno soncu. Menda ni treba posebej poudarjati, da se blago ne sme zaprašiti.

Shramba posušenega sadja ne zahteva veliko prostora. Pri pripravljanju jabolka in hrušk pa nabranih ostankov (lupine in peščice) nikar ne zavržimo. Ali jih skuhamo, soku pridenemo sladkor in sok pijemo ali pa ga zgostimo za naliv pogače. Ako je ostankov veliko, je najbolj praktično, da jih pomešane v sveže odpadlimi jabolki skuhamo in iz soka pripravimo sočno žolico.

Dobra tobačna letina v jugovzhodni Evropi. Tobačna letina na jugovzhodu je letos precej višja kakor pa je bila lani. Tako je na Hrvaškem znašala proizvodnja lani 20 milij. kg, letos pa so pridelali 31 milij. kilogramov tobaka. Skupna proizvodnja jugovzhodnih držav znaša okoli 220.000 ton, dočim je znašala lanske leto 199.000 ton. — Ta naj bo kadilec v tolažbo.

Izredna sadna letina na Hrvaškem. Poročili iz Hrvaškega je tamošnja sadna letina naravnost sijajna. Sliv je baje toliko, da bodo mogli okrog 2000 vagonov sliv izvoziti v Nemčijo.

—O—

Svinja snažna žival

V svinjakih snažnost večkrat ni na višku. Vzrok temu je največkrat ta, da zaradi nezadostnega padca gnojnice ne oteka. Dalje se pa svinjam, ki jih je šteti med najbolj snažne domače živali, pogosto tudi ne daje prilika, da si ležišče držijo snažno.

Tukaj je od pomoči prav priprosta. S pomočjo borovih rant se oddelek v svinjaku deli v dva dela: v prostor za ležišče, drugi pa za krmljenje in gnoj in sicer tako, da odpadeta na sprednji prostor za krmljenje in gnoj dve tretjini talnega prostora. Ako se na ležišču izdatno nastelje, svinje tega prostora ne bodo ponesnažile, ampak svojo potrebo opravile na prostoru za gnoj.

Seveda je potrebno, da ima oddelek svinjaka zadosten padec in da je tako napravljen, da voda izpod vrat oddelka lahko odteka ven v na hodniku postavljen žleb za gnojnico, ki mu je tudi treba dati primeren padec.

S tako priprosto in ceneno napravo se lahko odpravi nesnažnost, ki jo pogosto najdemo v svinjakih, in se odvrnejo zaradi nesnage nastajajoče bolezni.

Zanimivosti

Nabral je 25.000 metuljev. Neki zasebni zbiralec v Regensburgu je izza 50 let nabral skupno ne manj kakor 25.000 metuljev. V zbirki se najdejo metulji iz Alp, iz ostale Evrope, iz Azije, Afrike, Amerike in Avstralije.

Tobak ni za krave. To so ugotovili v Eichsfeld, kjer sta se ponoči odtrgali z verig dve kravi in si na dvorišču hoteli gojiti pri ravno kar nažetem tobaku. Neobičajen užitek ste morali poplačati z življenjem.

Enaka usoda bratov dvojčkov. Za preiskavanje dvojčkov so sedaj opazili zanimiv primer v delavnici v Moringu, kjer sta dva brata dvojčka prestajala zapor. Pri obeh bratih so bile zabeležene enake predkazni in oba sta bila tudi istega dne izpuščena na prosto.

Bankovce po sto mark so pojedle miši. Nek stanovalec v Zell (Pfalz) je hranil več sto mark papirnatega denarja na podstrešju svoje hiše. Ko je pa nekega dne šel po ninar, je moral ugotoviti, da so mu miši razjedle bankovce tako, da jih ni bilo več poznati.

Nekaj koristnih nasvetov

Kako zatremo poljski osat? Poljski osat moramo uvrstiti med najbolj razširjeni in in najbolj nadležni plevel. Nujno je potrebno, da jo zatremo, kar pa povzroča zelo veliko truda. Veter prenaša semenska zrnca poljskega osata daleč naokoli. H temu pride še, da je korenika osata izredno daleč razporejena. S tem, da se rastlino odreže, ni nič pomagano, moramo jo sistematično izpleti. Njive, na katerih se razraščata poljski osat, je treba posebno globoko podorati. Vrh tega es priporočila, da se take njive zasadijo z lucerno ali Esparsette; te rastline imajo to dragoceno lastnost, da plevel zadušijo.

*

Prej nego se krave pomolzejo... Prej nego se pristopi molži krav je treba nekaj pripraviti. Krave, ki so na vrsti za molžo, se s klicem ali lahkim sunkom pripravijo, da vstanejo; ponajveč bodo potem puščale vodo ali iztrebile blato. Drugače se lahko pripeti, da se taka stvar dogaja med molžo. Ako je vime zamazano, ga je treba umiti z mlačno vodo in s čisto krpo posušiti. Običajno brisanje s slanimato metlico, nikakor ne zadošča. Ako je žival nemirna, se ji priveže neposredno pred molžo držaj za rep.

Dr. F. I. Lukas

Izrežite! Hranite!

Nemščina metodično in praktično

Deutsch methodisch und praktisch

12. LEKCIJA

Lösung der Aufgabe:

- Des, eines, keines, jedes, unseres, Vögels. Des, eines, keines, jedes, unseres Löffels. Des, eines, keines, jedes, unseres Malers. Des, eines, keines, jedes, unseres Besens.
- Den Bäckern, den Richtern, den Spiegeln, den Fenstern.
- Gegenwart von tragen:
ich trage
du trägst
er trägt
wir tragen
ihr tragt
sie tragen

Zukunft von tragen:

ich werde tragen
du wirst tragen
er wird tragen
wir werden tragen
ihr werdet tragen
sie werden tragen

- Wer hat ein Buch? Der Onkel hat ein Buch. Wessen Buch ist das? Das ist das Buch des Onkels. Wen erwarte ich? Ich erwarte den Onkel. Wo sind die Schlüssel? Hier sind sie. Die Hausgehilfin sucht die Schlüssel. Diesen Pinseln fehlen die Borsten. Ich bringe den Malern die Pinsel.
- Ich gebe den Vögeln das Futter. Die Schuhmacher machen die Schuhe. Sie verkaufen kein Leder. Die Schornsteine der Dampfer sind nieder.

Pravilo: Vse besede ženskega spola ostanjo v ednini neizpremenjene. V množini dobijo večžložne »en«, enozložne v 3. sklonu »en« v ostalih sklonih »e«.

Einzahl	Mehrzahl
1. Fall die Blume	die Blumen
2. Fall der Blume	der Blumen
3. Fall der Blume	den Blumen
4. Fall die Blume	die Blumen

Einzahl	Mehrzahl
1. Fall die Hand	die Hände
2. Fall der Hand	der Hände
3. Fall der Hand	den Händen
4. Fall die Hand	die Hände

Pravilo: Samostalniki srednjega spola :z izjemo navedenih na -er, -el, in -en, dobijo v 2. sklonu ednine -s ali -es. Enozložniki tvorijo množino na -er (v 3. sklonu -ern), večžložniki na -e (v 3. sklonu na -en).

Einzahl	Mehrzahl
Fall 1. das Kind	die Kinder
2. Fall des Kindes	der Kinder
3. Fall dem Kinde	den Kindern
4. Fall das Kind	die Kinder

Einzahl	Mehrzahl
1. Fall das Geschenk	die Geschenke
2. Fall des Geschenkes	der Geschenke
3. Fall dem Geschenke	den Geschenken
4. Fall das Geschenk	die Geschenke

Pravilo: Vse besede, ki imajo pomanjševalnico -chen ali -lein, ostanejo neizpremenjene in dobijo samo v 2. sklonu ednine -s. Das Hündchen, des Hündchens, das Hauslein, des Hausleins.

Pravila: Besede moškega spola na -e dobijo v vseh sklonih -n. Moški enozložniki dobijo v 2. sklonu ednine -s ali -es, v 3. sklonu ednine -e. V množini dobijo v 3. -en, v vseh drugih sklonih pa -e.

Einzahl	Mehrzahl
1. Fall der Knabe	die Knaben
2. Fall des Knaben	der Knaben
3. Fall dem Knaben	den Knaben
4. Fall den Knaben	die Knaben

Einzahl	Mehrzahl
1. Fall der Hund	die Hunde
2. Fall des Hundes	der Hunde
3. Fall dem Hunde	den Hunden
4. Fall den Hund	die Hunde

- Predogi, ki vedno zahtevajo 3. sklon: aus, bei, gegenüber, mit, nach, seit, von, zu. Er kommt aus der Stadt. Woher?

Uebungssätze:

Wir sind aus Kärnten. Und woher sind Sie? Ich bin aus Steiermark. Heute sind wir bei der Tante. Bei diesem Wetter bleibe

ich zu Hause. Gegenüber meinem Hause ist ein Garten. Dieses Haus steht gegenüber der Post. Mit dieser Feder kann ich nicht schreiben. Mit meinem Freunde fahre ich nach Wien. Mit wem kommst Du? Ich komme mit meinem Onkel. Nach 18 Uhr sind die Geschäfte geschlossen. Wir fahren nach Tirol. Nach der Arbeit sind wir müde. Seit 3 Jahren habe ich dieses Haus. Er lernt seit einem Monat deutsch. Er kommt von seiner Tante. Woher kommt er? bei + dem = beim Beim Bahnhof ist ein Parkplatz für Autos.

von + dem = vom Ich komme vom Onkel.
zu + dem = zum Ich gehe zum Friseur.
zu + der = zur Ich fahre zur Tante nach Graz.

Woraus macht man Marmelade? Aus Obst macht man Marmelade. Mit der Zeit lernt man alles. Mit diesem Auto haben wir kein Glück, es ist immer kaputt. Wir gehen zum Brunnen. Er verdient sein Geld mit der Arbeit seiner Hände. Das Wasser kommt aus dem Berg. Der Platz gegenüber dem Fenster ist frei. Ich gehe mit diesem Brief zur Post. Er hat kein Glas, er trinkt aus dem Bech. Bei meinem Bruder sind heute Gäste. Ich bleibe heute nachmittags zu Hause. Seit Jahren kaufen wir bei diesem Bäcker das Brot. Gegenüber der Stadt liegt ein Dorf. Gegenüber meinem Fenster steht eine Eiche. Wir wohnen bei den Eltern seit 3 Jahren. Mit Geld kann man viel, aber nicht alles kaufen. Aus diesem Stroh kann man keinen Hut machen. Es regnet seit Wochen. Wie geht es mit der Gesundheit? Danke, gut, ich bin nie krank. Um 10 Uhr gehen wir zu Bett. Er heiratet aus Liebe. Ich bin krank, aus diesem Grunde kann ich nicht kommen. Der Autobus steht gegenüber dem Bahnhof. Der Arzt verbietet meiner Schwester das Baden, weil sie noch krank ist. Kannst du meinen Jungen zum Arzt begleiten? Zu welchem Arzt? Zum Zahnarzt. Wann? Nachmittags. Ja, das geht. Bei diesem Gewitter wird der Schnellzug vielleicht eine Verspätung haben. Ich möchte den Beamten fragen. Möchten Sie im Gasthaus gegenüber der Kaserne mit unserem Freund Karl ein Glas Bier trinken? Ja, das will ich sehr gerne. Der Schneider näht mit der Nadel und mit dem Zwirn. Womit näht der Schneider?

Aufgabe.

Odgovori na naslednja vprašanja.

1. Wer schneidet die Haare? Woher kommen die Kolonialprodukte? 3. Woher kommt der Regen? 4. Woher kommt die Quelle? 5. Wozu dient die Seife? 6. Wozu dienen die Federn und der Bleistift? 7. Wozu dient die Kohle? 8. Wozu braucht man ein Fahrrad? 9. Was braucht man zum Nähen?

- II. Postavi v slovenščino: 1. Der Stiel des Rechens ist aus Holz. Das Holz braucht man zum Heizen. Der Löffel dient zum Essen. Die Quelle kommt aus der Erde. Das Wasser dieses Brunnens ist klar und frisch. Die Tiefe dieses Grabens beträgt 4 Meter. Diese Brunnen sind zu seicht, sie spenden kein Wasser. Essen wir einen Braten. Was für einen Braten? Einen Schweinsbraten oder einen Kalbsbraten? Ich glaube wir essen einen Rindsbraten. Die Fremden kaufen einen Führer der Stadt Klagenfurt. Diese Mütze des Schaffners ist blau. Italien hat die Form eines Stiefels.

Postavi v nemščino: Judje in komunisti so sovražniki države. Temu potoku manjka vode. Vsakemu norcu ugaja njegova kapa. Voda te reke je temnozelen. Perje na klobuku (od klobuka) one gospe je pisano. Glavni deli glave: oči, ušesa, lica, nos in usta. Vagoni tega vlaka so elegantni.

Wörter

angenehm — prijeten -a, -o

Automobil (s) — avto

begleiten — spremiti

bei — pri

betragen (beträgst) — znašati (znašst)

Braten (m) — pečenka

bunt — pisan -a, -o

dienen — služiti

Duft (m) — duh

elegant — eleganten, -a, -o

Gospodarske vesti

Kmetijsko poskušništvo na Koroškem

Poljedelski raziskovalni državni zavod v Admontu se je skupno s kmetijsko organizacijo tudi v letu 1940-41 bavil z vprašanjem vrstne izbire. Vršili so se obsežni poskusi na posebno pripravnih mestih na Koroškem, zlasti kar se tiče žitnih vrst. Poskusi s krompirjevimi, koruznimi in krmlilno-rastlinskimi semeni se bodo še pričeli. Vse vrste se natančno preizkusijo, soli porabne za tukajšnje kmetijstvo ali ne. Koroška ima dve takšni poskusni postaji, in sicer sta to okrožni kmetijski posestvi Litzhof in Drauhofen. Državno namestništvo v Klagenfurtu podpira in pospešuje ta kmetijska poskusna dela na vso moč.

Oskrba z krompirjem

Nemški državni tajnik Backe v ministristvu za prehrano je objavil članek o oskrbi Nemčije s krompirjem. Končna sodba o letošnjem pridelku sicer še ni mogoča, vendar se da že sedaj ugotoviti, da je letina krompirja dobra, četudi ne bo dosegla lanske rekordne letine. Pred vojno je znašala potrošnja krompirja v Nemčiji 12 do 13 milijonov ton na leto; zaradi omejitve potrošnje drugih živil pa se je v teku vojne dvignila na okrog 22 do 23 milijonov ton. Navzile povečanju potrošnje pa bo zadoščala ena tretjina letošnjega pridelka, da se bo krila potreba prehrane.

Večja potrošnja krompirja za prehrano, ki znaša nad 10 milijonov ton, pomenja znatno dodatno obremenitev transportnih sredstev. Za prevoz te dodatne količine bodo morale dati nemške državne železnice na razpolago 625.000 vagonov ali 12.500 tovornih vlakov.

Ob koncu svojega članka opozarja državni tajnik Backe javnost na potrebo štednje s krompirjem. Zlasti je treba paziti, da se krompir v kleti ne pokvari. Gospodinjam svetuje, naj ne lupijo krompirja pred kuho, ker gre pri tem več kot 15 odstotkov teže v izgubo. Uporaba strojev za lupljenje pa je še manj priporočljiva, ker se pri tem načinu lupljenja izgubi kar 30 odstotkov.

Nameravano je železniško brzoovozno omrežje za velikanske daljave

Berlin — München v treh urah

Berlin, 7. oktobra. Deutsche Reichsbahn se bavi sedaj, ker je Führer to naročil, z načrtom posebnega železniškega brzoovoznega omrežja za daljše proge, v katerem bi bil uveden električni obrat. Časopis »Großdeutscher Verkehr« poroča sedaj o velikem pomenu elektrificiranja železnic v zvezi z nalogom, ki ga je dal Führer za Reichsbahn že pred daljšim časom. Glavno tehnično vprašanje je v tem, da-li morejo vozila brzoovoznega omrežja prehajati tudi na že obstoječe proge. Preiskave so dognale, da se dajo že na obstoječih progah doseči z električnim obratom pomembni uspehi. Tako bo na pr. mogoče spraviti v promet brzoovozni motorni vagon z največjo hitrostjo 240 km na uro; progo Berlin—München bi brez pristankov opravil v 3 urah.

essen — jesti
Fabrik (w) — tovarna
fahren (fährt) — peljati (pelješ)
Fahrrad (s) — kolo
Folge (w) — zaključek
Form (w) — oblika
Fremde (m u. w.) — tujec, tujka
Gast (m) — gost
gefallen (fällt) — ugajati (ugajaš)
gegenüber — nasproti
geräumig — prostoren, -a, -o
Gesundheit (w) — zdravje
Gewitter (s) — nevihta
Glück (s) — sreča
Graben (m) — jarek
Hand (w) — roka
Hauptteil (m) — glavni del
Honig (m) — med
Junge (m) — mladenič
Kalb (s) — tele
Kappe (w) — čepica
kaputt — pokvarjen, -a, -o
Kaserne (w) — vojašnica
klar — jasen, -a, -o
Kollege (m) — tovariš
Kraftwagen (m) — avtomobil

Razno

Nemško šolstvo na Hrvaškem

Na Hrvaškem je stopil v veljavo novi šolski zakon za nemško narodnostno skupino. Ta zakon določa, da se ustanovi nemška šola, kjer je vsaj 20 šoloobveznih otrok. Pomožna nemška šola se ustanovi povsod, kjer je vsaj 10 otrok, za manjše število šoloobvezne mladine pa je predvideno nemško šolsko oporišče. Načeloma sme nemški otrok na Hrvaškem obiskovati samo nemško šolo.

Nemške ljudske, srednje in strokovne šole so podrejene posebnemu oddelku za nemško šolstvo v hrvatskem prosvetnem ministristvu. Vodjo tega oddelka imenuje prosvetni minister na predlog nemškega skupinskega vodje.

Od 3. razreda ljudske šole dalje so hrvaščina, hrvatska literatura in zemljepisje obvezni predmeti. Uradni jezik med nemškimi šolami in ministerialnim oddelkom je nemški, prav tako v dopisovanju z nemškimi občinami, katerih uprava bo urejena še s posebnim zakonom.

—o—

Ugotovitve grškega tiska

Uhem, 7. oktobra. V poslednjem času so začeli grški listi prinašati cele vrste člankov, v katerih opozarjajo prebivalstvo na njegovo soodgovornost za politiko, ki je Grčijo privedla do poloma. Grčija da ne bo mogla priti do odkritosrčnega in koristnega sodelovanja z Nemčijo in Italijo, če ne bo obračunala z napakami iz preteklosti. Ljudje — tako pravijo listi — ki še ne razumejo stvarnosti, škodujejo grški stvari ter spravljajo vse nemško ljudstvo v slabo luč pri državah Osi. To so isti, ki so že enkrat pognali državo v polom in ne razumejo, da se Grčija ne bo mogla rešiti iz sedanjega položaja brez pomoči Nemčije in Italije, ki imata njeno usodo v rokah. Grška usoda bo dobra ali slaba, kakor bodo pač Grki ravnali: dobro ali slabo.

931.730 BRT v treh mesecih uničenih
Uničena nada Angležev

Berlin, 7. oktobra. Med tem, ko so nemške čete in nemška »Luftwaffe« na vzhodu z drznostjo, ki ji ni primera, opravile bojne čine, je nemška vojna mornarica z velikim uspehom nadaljevala trgovsko vojno proti Veliki Britaniji. V času od 22. junija do 22. septembra so nemške podmornice potopile 931.730 brit. britskega trgovskega brodovja. K temu pride potopitev 78.000 brit., ki so bile uničene pri zadnjem napadu na britanski konvoj zapadno Afrike v atlanskem morju, tako da je v teku treh mesecev šlo v izgubo preko eden milijon britanske trgovske tonaže. En milijon brutoregistrskih ton ladijskega prostora je prevažalo tovar 1.460.000 ton.

Nemške podmornice so od začetka vojne na vzhodu, ki bi naj Angleže razbremenila, potopile 146 milijonov kilogramov za vojskovanje važnega blaga. Ako bi to blago, ki so ga Britanci nujno potrebovali, prevažali po železnici, bi vlak bil tako dolg kolikor znaša dolžina celega britanskega otoka. Potrebni bi bili 73.000 vozov in proga bi znašala skupno 730 kilometrov. Izguba tako ogromne količine blaga torej za Angleže gotovo ne pomeni »razbremenitve«, katere so se tako močno nadejali.

Krankheit (w) — bolezen
Magd (w) — dekla, služkinja
Marmelade (w) — marmelada
Mund (m) — usta
Mütze (w) — čepica
Nase (w) — nos
nähen — šivati
nie — nikoli
Parkplatz (m) — prostor za parkiranje
Quelle (w) — izvor
Ratte (w) — podgana
Rechen (m) — grablje
Rind (s) — govedo
Rose (w) — vrtnica
Schnellzug (m) — brzovlak
seicht — plitek, -a, -o
spenden — darovati
stehen — stati
Tiefe (w) — globina
verboten — prepovedati
verdienen — zaslužiti
Vorwort (s) — predlog
woher? — Od kje?
Zahnarzt (m) — zobozdravnik
Zeiger (m) — kazalec
Zwirn (m) — sukanec

Raiffeisen-Zentralkasse Kärnten

eingetragene Genossenschaft mit beschränkter Haftung

Klagenfurt, Stuttgarter Platz 5

Geldausgleichsstelle des landw. Genossenschaftswesens.

**Friedrich Jungbauer
Lebensmittel-Grosshandel****Klagenfurt**, 10.-Oktober-Strasse 28
Fernruf 17-73Lager in: **Klagenfurt, Kühnsdorf**
Villach, Friesach**Landwirtschaftliche
Bedarfsartikel****Franz Napotnik**Eisen- u. Farbenhandlung, Malk- u. Zementniederlage
Klagenfurt Krefelder Strasse 9, Tel. 3009**Kaffeemittel
ESSIG · SENF****FABRIK C. WENGER KLAGENFURT**Sperrholz
Paneelplatten
Holzfaserplatten
Furniere
Parketten**HANS TRANNINGER****Klagenfurt, Völkermarkterstrasse - Ruf 1595****KÄRNTNER EISEN-
UND EISENWAREN-
GROSSHANDEL****FILLI & CO.****Klagenfurt, Bahnhofstrasse 6****Ch. Grollitsch & Co.****Kohlengrosshandel****Klagenfurt, Fröhlichgasse Nr. 40**

Ruf Nr. 2823, 2824

**Spielwaren
Kinderwagen
Kinderbetten****GRÜNER****Klagenfurt, Bahnhofstr.**Immer das Neueste in schönen
Handarbeiten
Strickwolle - Garne
Feine Wäsche**OTTO WILHELMER****Klagenfurt, Bahnhofstrasse 9 u. 19**

Ruf 3333 und 3363

Herrenhüte**JOHANN JANZ****Moški klobuki****JOHANN JANZ**Sprejemajo se klobuki
v popravilo.**KRAINBURG****„Milchwart“**heute besonders wertvoll
verhindert Überlaufen ko-
chender Milch u. anderer
schäumender Flüssigkeiten**Preis RM 1.50**

Wiederverkäufer Rabatt

Alexander OrinschnigKoch-, Heiz- und Beleuchtungs-
apparate, Haus- und Küchengeräte
Klagenfurt, Wienergasse 11**Lackfabrik Ludwig**

AKTIENGESELLSCHAFT

Domschale**Marx**

V vsako hišo „Karawanken Bote“

**Sterbevorsorge
Klagenfurt****Sterbegeldversicherungen**
mit gleichbleibender Monatsprämie**Sterbegeld bis RM 2000.—****Doppeltes Sterbegeld**
und Entfall der Wartezeit bei Unfalltod**Kostenlose Kindermitversicherung****Kriegsrisiko eingeschlossen****Auszahlung in Bargeld / Gewinnbeteiligung****IN DER OSTMARK:****Versicherer: Ostmark Vers. AG, Wien I,****Über 850.000 Sterbegeldversicherungen**
bisher abgeschlossen (Kärnten 70.000)**RM 15.000.000.— für versicherte**
Sterbefälle ausgezahlt**Oskar - Schunck - Gesellschaft****ZWEIGSTELLE KLAGENFURT SANDWIRTGASSE 4****RUDOLF SICHERL****Laak a. d. Zaier****SPEZEREI UND
KOLONIALWAREN-
HANDLUNG****Inserirajte v našem listu!**Wozu dem
Abhilfen...
**Dr. Reif's
Kinderheilmittel****Ganz Elektrowerkstätten****Ing. F. Dullnig, Klagenfurt****Pischeldorfer Strasse 4 - Telefon 18-22****Bau:** Elektrische Kraftanlagen
Freileitungen usw.**Reparaturen:** Elektr. Maschinen, Motoren
jeder Art und Grösse**Ankauf:** Gebrauchte Motoren, Transfor-
matoren, auch schadhafte Maschinen**Kärntnerische Landeshypothekenanstalt****Klagenfurt, Domgasse 3 - Fernruf 2416, 2417**

Das Geldinstitut des Gaues

Gewährung von Darlehen gegen grundbücherliche
Sicherstellung für Neubauten, Althausbesitz und
Landwirtschaften.Gewährung von Gemeindedarlehen und reichs-
verbürgten Darlehen.Entgegennahme von Spareinlagen und Kontokor-
renteinlagen, Verkauf von Pfandbriefen und Kommu-
nalschuldscheinen.

Haftung des Reichs Gaues Kärnten.